

gyűlésen ezt kötelezőnek el nem fogadjuk és a végtelékig küzdünk ellene.

A magyar országgyűlés sem nézheti tétlenül sokkal tovább az eseményeket, Mihelyt alakot öltenek a bécsi változások, az országgyűlést okvetlenül össze kell hívni, ez kötelesség, melynek teljesítését, Mihelyt eljön ideje, követelni fogjuk.

Kossuth Ferencz.

BELFÖLD.

A delegációk.

A magyar delegáció tegnap dél-11 órakor ülést tartott Szapáry Gyula gróf elnöke alatt.

Az elnök bejelentette, hogy az albizottságok befejezték működésüket és előterjesztettek jelentéseket. Jelentette továbbá, hogy a külügyminiszter átírta szerint az osztrák delegáció megalakult.

Hj Wodianer Albert báró előterjesztette a költségvetési, Szerb György a pénzügyi albizottság jelentését. Mind a kettőt, valamint a közös pénzügyminiszteriummal kezelt alapokról szóló jelentést vita nélkül elfogadta a delegáció.

A határvámra vonatkozó előterjesztést illetőleg, minthogy az 1887. évi XXI. t.-c. meghosszabbításáról szóló törvény meg nincs szentesítve, azt javasolta az elnök, hogy ez maradjon függőben. (Általános helyeslés.)

A delegáció azután elfogadta a legfőbb számszék költségvetését, (előadó: Szerb György) és meghallgatta Teleki Sándor gróf, a tengerészeti albizottság előadójának jelentését. Mellányolva tengeri erőnk tevékenységét a keleti eseményekben, Kréta körülzárásánál, a jelentés megemléskszik az albizottság tárgyalása során kifejezett ama kívánságról, hogy a tengerészet megrendeléseinél a közös kiadásokhoz való hozzájárulás arányában vegyék számba a magyar ipar termékeit. A tengerészet vezetősége erre megnyugtató választ adott és jövőben számszerű kimutatást fog előter-

jeszteni, melyből kitűnjön, hogy a megrendelésből mennyi esik Magyarországra és mennyi Ausztriára.

A költségvetést megszavazta a delegáció. A legközelebbi ülés szerdán lesz, mikor megválasztják az összegegyeztető albizottságot s tárgyalni fogják a még hátralevő többi albizottság jelentését.

Az osztrák delegációban Dumba Miklós elkészítette a jelentést a külügyminiszterium költségvetéséről, amelyet a delegáció külügyi albizottsága el is fogadott. A jelentés megnyugvással veszi tudomásul a harmas-szövetség változatlan főállását, a melynek békés céljai újabb értékes támogatást nyertek az Oroszországgal való barátságos viszonyban. A nagy szláv birodalommal létrejött megegyezés biztosítja a Balkán államainak függetlenségét és rendelkező jogait. Az orosz viszony tüzpróbája volt a görög-török konfliktus, a mely után jogosult a remény, hogy sikerülni fog az európai béke veszélyeztetését a Balkán esetleges megrendüléseitől a jövőben elkerülni. Helyelőleg csatlakozik a jelentés a külügyminiszternek a török reformok szükségességéről előadott fejtegetéseiben s a legmelegebb elismeréssel szól a miniszter ebbeli törekvéseiről, hogy a hatalmak egyetelmű eljárásának minden akadályát elhárítsa. A jelle tes teljes rokonszenvvel üdvözli azt az eszmét, hogy Európa tömörüljön a tengerentúli versenynyel szemben. A jelentés vége konstatálja, hogy a bizottság egyhangulag legteljesebb bizalmat szavaz a miniszternek, a külügyi politikának, ő felsége intenciói szerint való sikeres vezetéséért.

KÜLFÖLD.

Dreyfus vagy Esterházy.

A Walsin-Esterházy titokzatos lefátyolozott hölgye még mindig a legnagyobb mértékben foglalkoztatja nemcsak Franciaországot, de az egész világ érdeklődését és kíváncsiságát. Egy lyoni lap, az Express, roppant érdekes kombinációt közöl, amely nem is oly lehetetlen, mint a minőnek látszik: E szerint a lefátyolozott hölgy, aki madame de

Beamont néven szerepel, nem más, mint egy ismert párisi viveuse, még pedig magyar: Váradi Olga, aki kénytelen volt nemrég Svájcba szökni, mert a francia hatóságok kényszerítés miatt halálra keresték.

Bebizonyult ugyanis, hogy Váradi Olga, leánya vagy nővére chevalier de Bay-nak, a híres hamis kártyásnak, a ki most Váradi néven Párisban él, gyakran vett föl bankoknál pénzt német csekkekre. Váradi Olga feltűnő szépség, sok volt a kalandja a párisi mulatók körében, főleg a diplomácia uraival.

Bátyja vagy atyja, egy nagyváradi varga fia, sokáig réme volt Európa összes nagy játéktáborainak, a melyeket formszerűen kifosztott. Nemrég azonban hamis kártyázáson érték s ezzel megvált magyarázva mesés szerencséjének titkai. Mindenünnen kitiltották s akkor az is kiderült, hogy sem nem chevalier, sem nem Bay, hanem közönséges kalandor és professzionátus hamiskartyás. Azóta, nem játszhatván maga, strohmannokat játszat maga helyett felnyereségre. Végre Olga egy más értesülésünk szerint jelenleg Genfben tartózkodik.

Esterházy őrnagynak egy barátja a Matin egyik munkatársának kijelentette, hogy Esterházy gróf egy asszony gyalázatos boszújának az áldozata, a ki eladta a Dreyfus-szindikátusnak az ő régi leveleit, melyeket a szindikátus kiszínezett.

A Havas-ügynökség jegyzéke ezeket mondja: Az Esterházy-Dreyfus-ügy vizsgálata melylyel Pellieux tábornokot bízták meg, közeledik a befejezéshez, minthogy bizonyos leveleknek a mai lapokban történt közzététele által újabb incidens merült föl. Pellieux tábornok igazolta ez iratok valódiságát. Abban a pillanatban, midőn befejeződik ez az ügy, amelyet a tábornok nagy gonddal vezet, a legnagyobb függetlenséggel s a legkorlátlanabb részrehajlatlansággal fogja mindezeket az intézkedéseket maga megtenni, a melyek az ügy érdekében állanak, vagy pedig Páris kormányzójával fogja megtétni. A hadsereg becsületének, az igazságosságának és igazságnak minden tekintetben eleget fognak tenni.

hozzászokva. Önkéntelenül nyújtá a karját az elebe loppán rendezőnek s ment maga sem tudta hova. Ha lottá, hogy beszélnek hozzá, de mit, azt nem tudta.

Egyszerre csak megszólalt a zene. Ez visszaadta nyugodtságát. Fel mert nézni vezetőjére, de el is kapta hirtelen a fejét. Hisz a Muki volt, a fess jogász, kit oly sokszor lesett az ablakból.

— Hat maga is ott van?
Muki elmosolyodott e kérdésen. Gizi elpirult.

— Nem azt akartam kérdezni. De lássa ez a fény... ez a zene... no tudja...

— Szabad kérem?
A következő perczben Gizi ott járta a többiek közt a ropogós csardást.

Aztán visszament a mamához.
— Te Gizi, mit beszélt az a Muki?
— Nem tudom.

— Vettem észre, hogy nem oda figyelsz, pedig ugyancsak magyarázott.

— Bizonyosan valami haszontalanságot fecsegett.

— De nagyon megszorogatta kezéd.
— Azert fáj hát!

— Eredj már bohó! Hanem monddok valamit: Ne légy oly ügyetlen, mert —
Tovább nem folytathatta, mert ott termet: Muki s vitte Gizit magával.

Egyik táncz a másikat érte. Ő járta hűségesen, ki nem fogyott a tánczosból. Muki hordta a fiatal embereket. Volt ismerős is, de legtöbbjét most látta először. Bökoltak. Ez bántotta egy kissé, de aztán mosolygott ajta. Jól esett látnia, hogy ő körülötte összpontosul a fiatalság. A többi lányok irigyen éztek rá. Büszkebb, délezegebb lett. Egészen

beletalálta magát a helyzetbe. Nem volt többé az a félnék ki bakfis, olyan volt, mint egy hódító Caesar. E gondolatnál oly hevesen dobog a kis szíve! Felemelkedik, megnézi magát a tükörben, elpirul... aztán ledűl a kerevetre s álmodozik tovább.

Hogy is volt azután?!
... Szünet volt. A cigány éppen az ő kedvenc nótáját húzta. Tudja, hogy Muki huza ja, latta jól, mikor a primas füébe sugott valamit. A nagy imposztor. Azert indokolta, melyik az ő kedvenc dala. S ő elég ügyetlen volt megmondani. No de ki is kap Muki, csak kerüljön a szeme elé! S ime, mintha olvasná a gondolatát, hivatlan, váratlan előtte terem. Még mosolyog. Hamiskásan kérdi:

— Tetszik magának ez a dal?
Gizi elpirul. Nem haragszik már. A Muki nézésében, hangjában volt valami saját-szerű, úgy nézni, úgy beszélni nem mindenkire és nem mindenkhez szoktak.

A zene szölt tovább. Vidám párok jártak-keltek a teremben, nevetgélve beszéltek egymásnak élményeiket.

— Nem elegendünk a párok közé, kérdé Muki.

A következő perczben már ők is ott ögyelegték a tömkelegben, zavartan, páratlanul.

— Gizike!
— Akar valamit mondani?
— Nem... azaz hogy... igen monda Muki levegő után kapkodva. Megjédt a gondolatától.

— Tanítson meg engem e dalra.
— Hiszen jól tudja.
— A harmadik sort elfelejtettem.

— Igazán? Nem szégyenli bevallani? Ha megmondom is, csak elfelejti.

— Nem fogom.
— Hallgassa hát:
»Sugjad a fülembé, hogy...»

— »Szeretlek, szeretlek« — sugá Muki lázasan.

— En is, monda egész önfelédten Gizi, aztán elpirult, hirtelen magához tért s ott hagyta Mukit egyedül, hagyván gondolkodni a történet felett. Akkor este nem is tánczolt többet vele.

Anyja váltig kérde:
— Gizi, mi baja van Mukinak, hogy feléd se jön?

— Semmi, azaz... fáj a lába.
Anyja mosolygva nézett szemébe.
— Tudom, tudom, moodá gyöngéden.

Kis bohó!
Anyja zavarta meg ábrándozásában.

— Gizi, még sem feküdtél le, már fel kellene kelni.

— Fekszem anyám, s ledől a puha párnák közé, még egyszer végig álmodni azt, amit átél.

II.
Mig Gizi ábrándozott, azalatt a »Fekete sas« vendéglőben ugyancsak húzta a cigány. Durrogtak a pezsgős üvegek, összecsendültek a poharak.

— Az Ő egészségére!.. monda Muki magasra emelve a poharat.

— Kiére? kérdték a többiek.
— Még azt kérdeni is. Hát oly ügyetlenek vagytok, hogy észre sem vettetek semmit? A szép Kun Giza egészségére.

Ittak a fiuk. Aztán csend lett.

— Tudjátok, magyarázá Muki, szerelmet vallottam neki s a bakfis lépre jött, — két hétig már most... Ő... lesz az ideálom!!

Az osztrák kabinet változása.

— Budapesti levél. —

november 29.

Gautsch báró, az új osztrák miniszterelnök már megkezdte a tanácskozásokat a kabinet megalakítására, de eddig meg pozitív megalapodásra nem jutott és kész listát még nem terjesztett a felsőre elé.

Ma Bécsben az összes pártok konferenciákat tartottak és érdekes, hogy a csehek már most hangoztatják, hogy a nyelvrendeletek visszavonásával ők mennek be a leghevesebb obstrukcióba.

Folytak már a tanácskozások a magyar kormányval is, a provizorium elfogadási határidejének meghosszabbítása iránt.

A mai híreinket itt adjuk:

Ö felsége ma délelőtt fogadta Wittke volt hivatalnokminisztert, jelenlegi osztályfőnököt, majd Gautsch bárót, Welsersheimb bárót és Bánffy Dezső báró magyar miniszterelnököt. A kihallgatások 20—20 percig tartottak.

Lueger, Bécs város polgármestere, ki tegnap audienciára jelentkezett az uralkodóhoz, mindeddig még nem kapott értesítést a megkeresésére.

Gautsch báró miniszterelnök a mai és holnap nap folyamán érintkezése lép a pártok elnökeivel.

Gautsch báró miniszterelnök már ma megkezdte a különféle pártnyilatkozatokkal a tanácskozásokat az egyes tárczák elvállalására. Ujban az hírlak hogy a régi kabinetből Guttenberg báró vasúti miniszter is kiválik. A legkülsőbb kombinációk forognak kezében, de teljes megbízható lista még nincs. Ropantul megnehezíti Gautschnak a kabinet megalakítására irányított törekvést, hogy a csehek és lengyelek nem akarnak tárczát vállalni és ezirányban szolidarisoknak jelentettek ki magukat.

Az eddigi hírek szerint az egyes tárczát beöltésére nézve a következő jelöltek halatlanszanak:

Elnök és belügy: Gautsch báró.
Penzügy: Steinbach dr. táncsele.
Közülatásügy: Latour gróf.
Vasúti miniszter: Wittke osztályfőnök.
Honvédelem: Welsersennb báró.
Földmívelésügy: Steinwender dr.
Igazságügy: Paltai dr.

Ez utóbbi jelölésnek azonban semmi komolyabb alapja nincs, bár a keresztény-szocialisták igen erősen forszírozzák.

Igazságügyi miniszternek újban br. Klein v. b. t. t. osztályfőnököt is emlegetik.

Az új miniszterium elterjedő hírek szerint már a jövő hét szerdáján fog a képviselőháznak bemutatkozni a mikorra a képviselőházat ismét egybehívják — újra császári kezében.

Ö felsége ma délelőtt a képviselőház elnapolása alkalmából a szokásos módon fogadta a képviselőház elnökséget általános kihallgatáson.

A képviselőházi több-ég tagjainak körében ma egész határozottsággal beszéltek, hogy a képviselőház jelenlegi elnöksége semmi körülmények között sem fog helyéről távozni, míg a jelenlegi többség, többségnek deklarálja magát. Abrahamovics és társai ugyanis azon véleményen vannak, hogy őket a Haz többsége ültette helyeikre és így ennek tartoznak azazal, hogy egy kiesőszakot kisebbségi diadal előtt meg ne hátrájanak.

A német ellenzéti pártok sorában ezzel zemberben ismét előtérbe nyomul, dr. Kathrein előlése az elnöki székre. Az alelnökök egyik-az alkotmányhü nagybirtokosság köréből fog megválasztatni.

Hír szerint Abrahamovics ma délután közölte Gautschal, hogy lemond a képviselőház elnökségéről és egyszer-mind mandátumáról is.

Gautsch báró a mai nap folyamán hosszabb tanácskozott Welsersheimb báróval és Wittke osztályfőnökkel, később pedig báró Bánffy Dezső báró miniszterelnököt kereste föl, kivel a kiegyezési provizorium dolgában konferált.

Ugy értesülünk, hogy Gautsch báró a provizorium keresztülvitelére nézve a magyar kormánytól újabb präklusio-terminust kért, a hírt szerint december 15-éig.

Osztrák körök vélekedése szerint a magyar kormány a terminus megadása iránt nem fog nehézségeket az osztrák kormány elé gördíteni, ha a magyar kormány végleg ragaszkodik ahhoz, hogy a provizorium Ausztriában alkotmányos uton létesüljön.

Az osztrák képviselőház lengyel pártja ma délelőtt 10 órakor konferenciát tartott, melyben az új helyzettel szemben való magatartásról tanácskozott. A lengyelek az ülésen nagy skeptizmussal nyilatkoztak az új kormányról és elhatározták, hogy szaktárczát nem vállalnak a kabinetben. Lengyel tartományi miniszter (tárcza nélkül) lesz a kabinetben. A konferenciához csatlakoztak a lengyelek megállapodásaihoz és egyetértésre jutottak minden pontra nézve.

A német haladó-párt, a német néppárt és a keresztény-szocialisták ma délután tartottak egymásután konferenciát, melyben a jövőben tanúsítandó magatartásra nézve megállapodtak és egy közös végrehajtó bizottságot küldenek ki, mely majd a határozatokról értesíteni fogja Gautschot.

Badeni távozásának és kegyvesztésének első és főoka a nagyszabású tüntetések, de különöse a gráci zavargások. Ezeket kívül döntő befolyást gyakorolt a német nagybirtokosság magatartása Badenivel szemben és végül a keresztény-szocialisták hirtelen frontváltotatása. Ez utóbbi nagyon elkeserítette Badent, mert ez oldalról nem várt hálátlanságot.

Badeni Kázmér gróf, az elbocsátott miniszterelnök már a legközelebbi napokban elhagyja Bécsét és nejele a Rivierara megy. Az ő köréből a következő két kijelentése szivarog ki.

Tegnap reggel a nagy csoportosulások láttára ezeket mondta:

Nem vehetem magamra a felelősséget, hogy az én személyem miatt vér folyon.

A rendőrség bevonulásának napján pedig így szólt:

A provizorium csak úgy vihető keresztül, ha az obstrukció minden tagját kizárják és ehhez erőszakot alkalmaznak. Ezt én nem engedhetem meg. Ezért nem marad más hátra, mint hogy távozzam.

Ez okokat elő is adta a kabinet lemondási nyilatkozatában.

A bécsi képviselőház elnapolásának és Badeni lemondásának híre a kora esti órákban terjedt el Budapesten a politikai pártkörökben s — természetesen — mindenütt a legnagyobb szenzációt keltette, bár valamennyi párthe yiségben csak kevesen voltak.

A függetlenségi és 48-as párt elnöke, Kossuth Ferencz még mindig beteg fekszik lakásán s itt értesült a bécsi eseményekről. A pártkörben csak kevesen voltak jelen s ezek a legnagyobb meglepetésüknek adtak kifejezést a bécsi események illeten fordulata felett. Arra vonatkozólag, vajon a part szükségessének fogja-e tartani a képviselőház összehívását kérni, ma még senki sem nyilatkozott egész határozottan, nem akarván prejudikálni a hétfői pártkonferenciának. Kossuth Ferencz is annak a kifejezésnek adott kifejezést, hogy egy-egy óre, épen ezen fordulat következtében is, legalább pár napig varakozó álláspontot kell elfoglalni, míg Bécsben a kormánykriszisen teljesen tülesznek. — Ugy Kossuth mint Justh Gyula rögtön a hír vetele után arra utaltak, hogy a német Gautsch megbízatása s B a d e n i elejtése kompromisszum következménye lehet a kompromisszum másik része abból állhat, hogy a németek rövid uton átengedik a provizorium javaslatot. Ebben az esetben pedig nekünk nem lesz mit tennünk. Épen ezért a 48-asok épen-éggel nem fogadták örömmel a mai híreket, mert e fordulat nélkül, s ezelőtt olyan volt a helyzet, mely a mi részünkre kibaszálhatóak mutatkozott. A pártértekezletet hétfőn okvetlenül megtartják.

Színház.

F. Kállay Lujza köszönete. Betegségemből történt felepülésem után a közönség és a sajtó munkái az elismerés számos jeleivel tüntetett ki: amiért el nem mulasztom, hogy nyilvánosan is köszönetet mondjak. És ezzel leróttam volna kötelessémet, ha az egyik virág emléket, amelyek értesülésem szerint, a színházat látogató előkelőségek közé tartozó urak nyújtottak fel, egy szalag nem disziténé, amelynek feliratául az ékeskedik, hogy: „Kállay Lujzának a hálás közönség.”

Nem! a közönség sosem lehet hálás irányunkban, ez a mi kötelességünk ő irányában és mennyivel inkább az az enyém Debreczen város igen t. közönségével szemben, mert hiszen ő buzdított, bátorított és lelkesített, hogy fellejtek azon lépcsők alsó fokaira, amely a művésznő kapraztató elnevezés elérhetéséhez vezet, ezen igaz háláérzettel mondok köszönetet az igen tisztelt közönségnek, a sajtónak és igazgatónak, hogy lehetővé tette azzá lennem, ami a színművészeti pályán ma már vagyok, részemről nem marad más, mint a kötelességérzet, hogy lekötözöl elismerésökre továbbra is érdemessé tegyem magamat.

Hálás tisztelettel

F. Kállay Lujza.

Ujdonságok.

* **30.000 forint debreczeni hagyatéka az Embének.** A debreczeni járási bíróságnál már kihirdették a szerencsétlen Möricz József apagyilkos végrendeletét, melyben mintegy **harmincezer** értékű vagyona örökösül az Erdélyi Magyar Közmívelődési Egyletet nevezte meg.

* **Megyei közgyűlés.** Hajdúvármegye Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottsága decz. 6-án, Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága decz. 14-én tartja meg rendes havi ülését.

* **Wlassics a hazai iparért.** Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy az iskolák szükségleteiket magyar gyárosoknál szerezzék be. Ugyanezt minden miniszter megtehetné a maga hatáskörében.

* **Előadás a párizsi világkiállításról.** A párizsi világkiállítás magyar kormánybizottsága intézkedése folytán f. év december hó 2-án azaz csütörtökön délután 5 órakor a városháza nagytermében dr. Moldoványi István a kormánybizottság fogalmazója a világkiállítást s az abban való részvétel módját ismertető előadást fog tartani, melyre város, kereskedő és gazda közönséget s egyáltalában a párizsi világkiállítás iránt érdeklődőket van szerencsénk tisztelettel meghívni. Debreczen, 1897. nov. 30. A kereskedelmi és iparkamara.

* **Névváltoztatás.** Dr. Brüll Bertalan debreczeni ügyvéd, valamint kiskoru fia Jenő és Andor vezetéknevének „Balazsra” kért atváltoztatása f. é. 107715 sz. belügyminiszteri rendelettel megengedtet.

* **Marjai Péter Hosszupályiban.** Hosszupályipól írja tudósítónk, hogy Marjai Péter országgyűlési képviselő vasárnap odaérkezett és megtartotta beszámoló beszédét. A nép nagy lelkesedéssel fogadta a népszerű képviselőt, a község határában lovas bandérium és a választópolgárok hosszú kocsisora várta és ezek kíséretében lelkes éljenzések közepette vonult be a községbe. Marjai Péter beszédében a szocializmussal is foglalkozott, melynek félszégeit ostorozta: a helyes érvelés annál is inkább keltett nagy hatást, mert 4 év óta szocialisztikus törekvések színhelye Hosszupályi.

* **Közigazgatási bizottsági ülések** rendes közgyűlésének megtartását decz. hó 15-ére állapították meg.

* **Belgrádi dalosok Magyarországon.** A belgrádi Sankovits dalegyesület a jövő héten elején hosszabb körútra indul, mely alkalommal Újvidéket, Zombort és Szabadkát is meglátogatja. Ez az a társulat, a mely

Belgrádi daleyessélettel annak idején oly nagy szivességgel fogadta a debreczeni daleyesséletet. Hir szerint a két szerb daltársaság jövő nyáron viszonzozza a debreczeniek látogatását.

Lövészek a légtérben. Párbaj tárgyalás. Ez év január havában az Apáfa erdő egyik tisztán rövid egymásután két pisztolylövés dördült el. E pisztolylövészek miatt kellett ma két ellenségnek a vadot a púdján találkozni a debreczeni törvényszék előtt. Dr. G a l i Endre kir. ügyész parviadal vétségével vádozza G u t f r e u n d Samuel ügyvédjelölt és S i l b e r m a n Herman vállalkozó debreczeni lakosokat a tvszék tegnap délután tartotta meg a végtárgyalást. Vádoltak egymástól lehetőleg távol foglaltak helyet a barnára festett lőcán, mert hat nem tudni, az elmúlt háborus napok emlékeinek befolyása alatt nem dugott-e valamelyik zsebébe nememű veszedelmes robbanó szerszámot. Az embernek jó óvatosnak lenni — még párbaj után is. Aztán megkezdődik a kihallgatás. Dr. S z e ö k e elnöklő bíró kifaggatja a harcz embereit az ádáz összeütközés előzményével. A párbajra az adott okot, hogy Silbermann ur valami családi ügyből kifolyólag a Hungária kávéházba tekintélyes publikum jelenlétében képen t remtette Gutfreundot, ki a kellemetlen ténykedésre párbajra hívással válaszolt. Silbermann a kihívást elfogadta, mire a segítők megállapították Gutfreund, a megcsorbult lovag beszélete kiközösítésének alkalmas módját. — Harminez lépésre kiállnak egymás elé a felek és mindegyik elszűti kezébe adott párbajpisztolyt — egyszer. Ennek megtörténte után pedig a Gutfreund-Silbermann ügy lovgas uton befejezést nyer. Így is történt: Az ellenfelek tudván, hogy párbajpisztolyt egy sem oda ló, a hova czelez az ember, hát nem is czeleztak egymásra s nehogy esetleg valamely ártatlan fiakeres ló essen áldozatul az affarnak, a mely esetben a társaság egyrészenek gyalog kellett volna hazamenni az Apafáról óvatosságból az ég felé fordított pisztolyaik csövét, amely helyzetben aztán szerencsésen el is süttök, két hatalmas durranást sikerülven előidézni, E durranások, minden ártatlanságok daczára büntetőjogi következményeke voltak maguk után s a törvénysek Silbermann 13 napi, Gutfreundot pedig 10 napi szives vendéglátásra invitálta meg a szegedi államfogházban. Az ítélet ellen az összes felek felbevezést jelentettek be.

Érettségi vizsgálatok. A debreczeni ev. ref. főgymnasiumban a decemberi pótló és javító érettségi vizsgálat a következő napokon tartatik: Az írásbeli vizsgálat decz. 9., 10., 11., 13., 14., napjain, a szóbeli vizsgálat decz. 20-an, E vizsgálatra jogosulak jelentkezhetnek: az írásbeli vizsgálatra decz. 8-an deli 12 óráig, a szóbeli vizsgálatra decz 18-an deli 12 óráig az igazgatói hivatalban. Az igazgatósság.

Új zsidó templom H. Vámos Pércsen Vettük a következő sorokat; Par héttel ezelőtt szenteltük fel ujonnan felépített, díszes templomunkat, csendben minden fellünlőseget kerülve Nem mulaszthatjuk el, hogy Rosenfeld Mór hitközségi elnökünk a templom építés körül szerzett érdemeit ne méltassuk kellőleg, hiszen csakis neki köszönhetjük, hogy ma díszes helyen dicsőíthetjük az Urat, ő volt az, aki a szükséges tőkét előteremtette és nem riadt vissza sem anyagi sem erkölcsi áldozattól. Voltak közöttünk eddig is gazdag zsidók. de egyiknek se jutott eszébe, hogy egyházáért is áldozzék, mignem jelenlegi elnökünk ezen nemes emberbarát az aknamunkát végbevitte. Fogadja az egész hitközség háláját, elismerését és köszönetét. Vámospércsi izr. hitközség összes tagjai.

Letört bimbó. A következő grászjelentést vettük: Mely fájdalomtól megtört szível tudatjuk felejtethetlen gyermekünknek, testvérünknek, unokánknak és rokonunknak Juliskának november hó 29-én d. u. 1 órákor életének 3 $\frac{1}{2}$ éves korában 2 napi szenvedés után történt gyszos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei december hó 1-én délután 2 órákor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint Homokkert 3. sz. háztól a Kossuth utcai sarkertben örök nyugalomra tetetui,

mely vágtszességtételre rokonainkat, barátainkat és ösmerőseinket bánatos szívvél meghívjuk. Debreczen 1897 november 29. Bánatos szülei: Polg. Györi Mihály és neje Bihari Julianna, Testvérei: Lajos és Mihály Sózora: Polg. Boros József és családja, Polg. Balogh István és családja Nagyszülei: Ösv. polg. Bihari Jánosné, Pog, Boros János és családja nagyszámú számos rokonok nevében. Áldás és béke lengjen porai felett! A temetést Gebauer „Erezkoporsó-gyár” tem. int. rendezzi.

*** Halál a bor mellett** Borban az igazság! J u h á s z Kálmán 44 éves, ref. vallású nőtlen iparkamarai irnok tegnap este szintén a borban keresve az arany igazságot arra a sok bölcs által vitatott fogas kérdésre: miért van az ember? Ez a bor megadta rá a feleletet, talán az egyetlen igazi feleletet, amely a számtalan írka-fírka közt eddig napvilágot látott. Azért, hogy meghaljon Huszár József homokkerti koresmájában iszogatót csendesen J u h á s z Kálmán egész este. 11 óra tájban hirtelen rosszul lett s mielőtt orvosi segélyt igénybe vehetett volna, holtan hanyatlott le a boros üvegekkel lerakott asztalra. A koresmáros a tragikus esetről azonnali értesítette a rendőrséget, a honnan N a g y Imre p. biztos és dr. V a r g a Emil ker. orvos küldeték ki a helyszínre, a kik egyebet nem tehettek ott, mint hogy hivatalosan konstataáltak a beállott halált, a melynek oka szivszélhűdés volt. Ami különben Juhász Kálmánnak mindegy, ő a borban megtalálta életének arany igazságát. — Holttestét a további intézkedés megtétele végett a közkörház kamrájába szállították ki.

*** A debreczeni cipész és csizmadia munkaadók és munkások 1897. évi decz. hó 5-én, vasárnap délután fel 3 órákor a cipész és csizmadia tarsulatok támogatása mellett a timár-sziben, Kisvárad-utca. Egy szakegylet megalakulása egy szakiskola és egy szövetkezet létesítése érdekében nyilvános szakszűlést tartanak, melyhez a következőképpen kérelmet fűzik: Kérelm a munkaadókhoz! Áttekintve a debreczeniek szakügyi helyzetét, hovatovább tapasztalunk kell szakmánk hanyatlását. Keresve az okot, azt kell tapasztalunk, hogy az az áldástalan nembánomság oka mindezeknek. Tehát mulhatatlanul szükségünk van szakegyletre, egy oly szakegyletre, a mely hivatva lesz tagjait szakilag kiképezni, ezáltal elérjük azt, hogy lesznek fejlődött munkásaink, továbbá a munkaadókat is oly hiányos, hogy szintén tarthatatlan. 50 munkásra volna a jelenben szükség, de nem jöhet és nem is jön, mert nincs meg az a biztosíték a vándor munkásra, hogy e nagy városban alkalmas közvetítői helyet talál, röviden elég ok ez, hogy e sok hátrányt önmagunkba érezve, szükségét lássuk annak, hogy igenis ezen gyűlést hivatásának magaslatára emelve, úgy magunk, valamint szaktársainkat is arra kell, hogy sarkaljuk, hogy ezen gyűlésen valamilyen nyien jelen legyünk, vegyünk példát a miskolcziak áldásos összetartásáról, lássuk be azt, hogy a munkások munkaadók nélkül, a munkaadók munkások nélkül egyöntetűen nem működhetnek. Szaktársi üdvözléssel az egybehívók.**

*** A tolvaj bosszúja.** Ennek a történetének két felvonása van; az egyik, hogy miképpen lett S z ö k e Pál tolvajja, a második pedig, hogy milyen uton állott bosszút gazdáján Csengeri Ignác terménykereskedőn azért, mert lopási kísérletét megakadályozta. Szöke Pál napszámot 25 éves létére annyira vitte, hogy Szovatról Debreczenbe költözött s itt köztudomás szerint Csengeri Ignác hatvanutcai terménykereskedőnél hetes minőségig küzdötte fel magát a foglalkozások ranglétráján. Ez tagadhatatlanul szép állás, azonban a tegnap esti történetek azt mutatják, hogy Szöke Pál nem érdemelte meg a sorstól e kimagasló pozíciót; Viszsaélt gazdája bizalmával, ki tegnap este tetten érte mikor egy zsák lisztet akart elemeini az őriz-tére bizott

raktárból. A gazda arczulverte a bűnös szándékú alkalmazottat, a ki vétke tudatában megugrott a helyszínről. Ez az első felvonás. A másodikban ismét Szöke Pált találjuk az első szereplő személynek. Nem tudta elviselni a kapott poilonokat s ezért a szökés után egy órával visszatért a hatven utcára s bosszút lüheve egy akácza mellől kitért egy hata mas karót s ezzel keserűen fizette vissza gazdájának ültegeit. Beverte a lakásnak valamennyi ablakát, Ami ezután kövekezett az már a megszokott közönséges következmény, a mit talán felesleges volna megörökíteni. A bosszualló hetest a közeli rendőr nyakon csipte és bekísértte a rendőrség fogházába, hol a diligens borongó sejtelmek közti várja az ítékezés óráját.

*** Zene pályázat.** A bécsi Rosendorfer-féle hangversenyterem igazgatósága annak az emlékére, hogy most 25 éve nyitotta meg a termei, dr. Rulow János a híres zenesz, 4000 koronát ajánlott föl 2000, 1200 és 800 koronás jutalomtételében egy egy zeneműre, mely alkalmas úgy zenekari, mint zongora előadásra. A jutalmakért nemcsak osztrák, hanem magyar zeneszerzők is pályázhatnak. A pályamunkák beküldésének határideje 1898 július 1-seje.

*** Meghívó.** A Debreczeni T o r n a e g y l e t vasárnap f. é. deczember hó 5-én délelőtt 10 órákor új tornacsarnokában rendes közgyűlést tart, melyre az egylet tagjai meghívotnak. Targyak: 1. Évi jelentés. 2. A pénztáros jelentése. 3. A számvizsgálók jelentése. 4. Költségvetés 1898-ra 5. Indítványok. 6. Tisztségviselő s választmány választása három évre: két számvizsgáló választása egy évre. Esetleges indítványok 3 nappal a közgyűlés előtt adandók be a titkárnál. Az elnökség.

x A „Debreczen városához” címzett vendéglő tulajdonosa Németh András folyton bővíteti és csinosítja, hogy ez által ezen régi jó hírnevének örvendő vendéglőit még inkább kedveljék és népszerűvé tegye. — Nagy költséggel ujabban ismét két étkező-szobát rendezett be, úgy hogy most már az utcai sörcsarnokon kívül egy kényelmes étterem és 4 kisebb, de igen otthonos étkező-szoba áll a vendégek rendelkezésére. N é m e t h Andrásnál a tegeőnyösebb föltételek mellett lehet ebéde és vacsorára előfietni. A nap bármely időszakában friss ételek, kitűnő kóróna-sör és tiszta borok kaphatók. Színház után friss vacsora. A figyelmes kiszolgálásra maga a vendéglős szigorúan felügyel. — Konyhája elsőrendű, az árak pedig igen mérsékelték.

x Balogh Gyula fűszerkereskedő lapunk mai számában foglalt hirdetésére ez uton is felhívjuk olvasóink figyelmét.

Táviratok.

Állandó udvar Budapest.

Budapest, nov. 30. (A Dehr. ered. táv.) Ideérkezett távirat szerint, ő felsége elhatározta, hogy az udvartartást Budapesten állandósítja s e végből már májustól a király vagy Ottó főherczeg állandó tartózkodásra bevonul a hudai várakba.

A Kossuth-pártból.

Budapest, nov. 30. (A Debr. ered. táv.) E ö t v ö s Karoly ma a partklubban kijelentette, hogy a „Függetlenség” intervjua nem felel meg a valóságnak, sőt ellenkezőleg, a bécsi események a pártot csak megerősítik a k p r o g r a m j á b a n .

Wlassics Zichy Mihályhoz

Bpest nov. 30. (A Debr. ered. táv.) Wlassics kultuszminiszter Zichy Mihályhoz születésének 70-ik évfordulója alkalmából a következő levelet intézte:

Tisztelt Művész Ur!

Melegen üdvözlöm Önt életének nemrég megünnepelt hetenedik születésnapja alkalmából. Mióta Ön szellemi kiválóságának első jelentkezéseivel meglepte a világot, évtizedek

teltek el, de az ön nagysága, rendkívülisége és ereje nőtt a muló idővel.

Ecsetének és rajzójának remekei szerte vitték a magyar művészet dicsőségét s nemzeti költészetünk nagy kincsei az ön művészetének nemzetközi eszközei révén dicsőségünk újabb hírdetőivé váltak, művészi nagysága pedig párosulva egyénisége kiválóságával egy hatalmas uralkodó család meleg rokonszenvére teltek érdemessé.

S látva, hogy lankadatlan munkakedve s szellemének ritka szívóssága napról-napra újabb kincsekkel gazdagítja a művészetnek tárházát, kérem az isteni gondviselést, adjon önnek állandó erőt és egészséget, hogy még sokáig zavartalan munkássággal áldozhassék a hazai közművelődés oltárán!

Fogadja kérem igaz tiszteletem őszinte nyilváníását.

Wlassics Gyula s. k.

Az ipari tulajdon védelme.

Budapest, nov. 29. (A Debr. ered. táv.) Az ipari tulajdon nemzetközi szövetségéről szóló cselekvésről csatlakozott államok képviselői, mint már a lapok jelezték, f. é. decz. 1-ő napján konferenciára gyűlnek össze Brüsszelbe, A belga kormány az egyes államok részéről előzetesen beterjesztett javaslatokat rendszeresen összegezve előzetes tanulmányozás végett az államok delegatusainak megküldötte. Ezen javaslatok a párisi 1883-iki konventvi, valamint a madridi 1892-iki pótegyezmények módosítását, javítását és tökélyesbítését czélozzák, de így az ipari tulajdonjogok egész körére a szabadalmak, a védjegyek, másraoltalom, az aruk származásának hamis jelzése megakadályozására, a concurrence de loyale meglekezesére s tbe kiterjeszkednek. Valoszinü, hogy a brüsszeli diplomati konferencia azon kívánságok megbeszélésére is kiterjeszkedik, mely kívánságokat az „Internationale Vereinigung für Gelderlichen Rechtschutz“ Bécsben tartott congressuson kifejezésre hozott s mely kívánságokat figyelembe vétele vegett a brüsszeli konferencia tagjaihoz juttatta. Tudvalevőleg az osztrák, valamint a magyar kormány elhatározták, hogy Ausztria és Magyarország is csatlakozni fognak az ipari tulajdon nemzetközi védelmére letesített Unióhoz s e célból a törvényjavaslatokat előkészítik, sőt az egyezmények javítását és módosításait czélzó brüsszeli konferenciához megbízottat küldöttek ki. A magyar kormány képviselőivel a magyar kereskedelemügyi miniszter Bartha y dr. ministeri titkárt bízta meg.

Márczius tizenötödikének ünnepe.

— Taját tudósítónktól. —

Debreczen, nov. 30.

Vasárnap délelben a Royal szállóban csak nem teljes számmal megjelentek a fővárosban élő írók és művészek. Az a Feszty Árpád kezdesére alakult bizottság hívta őket össze, mely márczius tizenötödikének az ötven éves forduló alkalmából való megünneplést tervezte. A terem egészen megtelt a jelenvoltakkal s a rendkívül érdeklődésben bizvást a siker hirdetőjét láthattuk.

Ott voltak: Jókai Mór, a nagybizottság elnöke, Rákosi Jenő, Bessenyei Ferencz, Feszty Árpád, Silberstein Ötvös Adolf, Endródi Sándor, Radó Antal, Herman Ottó, Baditz Ottó, Kenedi Géza, Nagy Miklós, Herczegh Mihály rektor, Abrányi Emil, Falk Zsigmond lovag, Fenyő Sándor, Vézsi József, Hevesi József, Munkácsi Bernát, Csajthay Ferencz, Schiller Henrik, Kazár Emil, Sima Ferencz, Hentaller Lajos, Sebök Zsigmond, Hortoványi József dr. Gerő Károly, Szécsi Ferencz, Pósa Lajos, Salamon Ödön, id. Szinyei József, Gelléri Mór, Fadrusz János, Vizvári Gyula, Köllő Miklós, Veigelsberg Hugó, Ambrozovics Rezső, Kimnach László, Margittay Tihamér, Horváth Zoltán, Lechner Ödön, Zala György, Kézdi-Kovács László, Cziklay Lajos, Paur Géza, Madarász Gyula dr., Szatmári Mór, Márkus Miksa, Fekete József, Gerő Ödön, Ujváry Ignác, Sietka Gyula, Jendrassik Jenő, Tuba János, Kallós Ede, Partos Gyula, Karvaly Mór Bartha Sándor, Seemayer Vilibald, Sas Ede,

Fényes Ödön, Vastagh György, Székely Béla dr., Ujházy Ferencz, Pekár Gyula, Feleky Miklós, Szirmai Imre, Basch Árpád, Krisch Gyula és mások.

Jókayt beléptekor lelkes eljénzéssel fogadták. A költő elfoglalta az elnöki helyet s ezt a beszédet mondotta:

Jókai Mór: Tisztelt polgártársaim! Hazafüi örömmel üdvözölöm önöket a jelen alkalmából! Összejövetelünk czélja a magyar népszabadság közelgő ötvenéves évfordulójának a magyar néphez méltán leendő megünneplését előkészíteni. (Eljénzés.) Tudjuk jól, hogy 1848 tavaszával kezdődött el az a nevezetes korszak hazánkban mely a népet, a földet, a sajtót, alkotmányos törvények által a főlzabadtotta. Hogy elnyert szabadságot a magyar nép jól tudta fölhasználni, azt ötven év alatt fényesen bebizonyította: elég erős oka van rá, hogy e felszabaduló évfordulójának egy öröm ünnepet szenteljén. Ezeiótt ötven évvel mondtam én ki e jelszavakat a magyar nemzet csak alkotmányos szabadságáért küzd, ha azt kivívhatta, a legerősebb támasza talpköve fog lenni a trónnak, az országnak a törvénynek (Eljénzés.) Ötven év kellett rá hogy a világ szelleme ezt a jóslatomat megvalósítsa; valóvá lett — Elismerik ezt a külnemzetek, elismerik a koronás fők. A magyar korona drágakövei közül hiányzott a gyémánt: most már az is megvan, a magyar nép hűsége, ez a koronagyémánt: ez a kristálymagja az egész országnak. (Helyeslés.) Mutassuk be ezt a népet a fővárosnak, a törvényhozásnak, a trónnak, a maga ősi pompájában, ahogy azt az indítványtevő művésztársunk élénk rajzolta. Mutassuk be már nemcsak a barsonyt és selymet, mely nem saját termékünk, melyért a külföldnek adózunk, de mutassuk be egyszer a saját népünk keze szötte patyolatot és darócot, felékesítve népünk leányaink kezimunkájából szerzett pompájával. (Zajos helyeslés.) És mutassuk be a magyar munkasoztályt a maga egyszerűségében, tisztaságában, mutassuk be nemcsak a keztyűs kezeket, a mik kardot emének, hanem a munkában izzadt tenyereket is, amelyek az ország leggazdagabb aranybányáját képezik. (Helyeslés, taps.) És azután emlékezzünk meg róla, hogy a képet nemcsak azok a polgártársak alkotják, akiket az 1848-iki törvények felszabadítottak, hanem azok is, akik őket felszabadították, a magyar nemesség. Az a magyar nemesség, mely kilencz századon át az országok vérel védte, megtartotta, visszahódította, soha nagyobb diadalt nem vívott ki, mint 1848 tavaszán, a midőn a sok százados elítélteket legyőzve, kiváltságos előjogairól lemondott, a hazafiság jogait polgártársaira kiterjeszté s a haafenntartás terhével velök megosztotta, ezt tette egy szívvel-lélekkel, egy ellenkező szó nélkül. (Eljénzés.) Most a magyar nemesség egybe van olvadva a magyar néppel, mint a damaszusi kard pengéjében az arany az aczállal. Azért törhetetlen. S mi is csatlakozunk a néphez, a szellem munkáin. Nekünk is szülő anyánk volt az 1848-ban égből alászállott sajtószabadság. Akkor volt Magyarországon kilencz hirlap, most van kilenczszáz. S az irodalommal együtt növekedett a művészet. Minket is megillet, hogy azt a kezdetleges könyvnyomtató gépet, melyen amaz emlékezetes napon ha magyar nemzet kívánalmi szabadon kinyomattak, zarándokolva kövessük Budapest palotatorait és országháza körül teendő dicsőséges körutjában. A mi egy nemzetet nagygyá tesz, az a szellem, a munka és a szabadág. Hozsánna mind a háromnak. (Lelkes eljénzés, taps.)

A viharos eljénzést és tapsot, mely a beszéd után fölzudul, trefás intermezzo gyorsan kacajjává változtatta. Egy pinczer három pohár vizet tett Jókai elé, a ki így szólta raja: — Vidd el csak, öcsém, nem iszom éni vizet soha életemben!

Jókai a jogyzókönyv vezetésére Endrőd Sándort, Rákosi Vik'ort, Margitay Tihamért, Kézdi-Kovács Lászlót, Pauer Gézát és Salamon Ödönt kérte föl. Aztán Feszty Árpádnak adta a szót.

Feszty Árpád bevezető szavaiban kijelenti, hogy tervét már annak idején bővebben ismerette, de azért néhány szóval a hézagot akarja pótolni. Azt a nyomdát, ugymond, melyen 1848-ban a 12 pontos követelést kinyomatták, mutassuk be az országnak. Ő meg van arról győződve, hogy az egész országban mindenki kiveszi részét a szabadságharc megünneplésében, s akkor ez az ünnepe méltó lesz ahhoz a nagy epokához, a melyből mi írók és művészek kivettük részünket, a mely megillet bennünket; a gondolat szabadság és a népszabadság. Hisz a gondolat szabadságnak gyermeke az irodalom és a művészet. Viszont gyermeke az irodalom és művészet a népnek, mert ez táplál bennünket. A gondolat szabadság mese szabadsajtó nélkül, viszont nem lehet a népszabadságot megünnepleni a nép nélkül. De azt nem tekintve, hogy szép festői ünnepet akarunk rendezni, sehol a világon erre jobb talajt nem találunk, mint Magyarországon. Felső is megírta egyik versében: „Ha a föld Isten kalapja, Ugy hazánk bokréta rajta.“ Magyarország az egyetlen, a hol még van szív, a hol még találunk tulipános és virágos szüröket, de találunk virágos lelkeket is. A magyar népet meg nem ériote te úgy az az internacionális áramlat, hogy a paraszt szüréről lekerült volna a tulipános virág. De ne is hagyjuk levétegni, ápoljuk ezeket a virágokat a szürön, ápoljuk a lelkeikben, gyűjtsük össze őket itt Budapestén az ország szívében, hogy megismerje, hogy lássa mindenki, az egész világ a magyar népet az ő igazi természetes mivoltában, az ő romlatlan lelkevel. Ilyen gyönyörű, ilyen pompás kép nem lesz sehol másutt a világon. S lehetetlen, hogy azok, a kiket csupán a kiváncsiság vezettet, hogy megnézzék ezt a képet, látván, meg ne szeressék a magyar népet. Gyűjtsük őket össze és rendezzünk egy nagy ünnepet. Rendezzünk egy menetet, a melyben végig vonul az egész ország. Körülbelül ilyenformán képzelem én ezt a menetet. Elöl haladjon egy nemesi bandérium, nem a mágns bandériumot, de azt a nemes bandériumot képzelem én, mely évszázadokon keresztül vezette a népet, mely a népért mindenkor áldozott. Természetes, hogy a bandériumot egy lovas kürtös csapat előzi meg. A bandérium után haladjon a nép. Lehetetlen ugyan most meg határozni, hogy milyen sorrendben haladjanak, de első sorban haladhatnak a rusznyakok, oroszok, kik ott laknak a Verhoviczán, a vereczkei szoros mellett, hol őseink bejöttek. Mert ez a nép, dacára annak, hogy nyelve orosz, szokása orosz, de mégis oly türhellen szeretettel viseltetik a magyar népi iránt. És így tovább haladhatnak az emberek, természetrajzi és földrajzi alakuláson. Természetesen lóháton. Ez az ugynevezett nép. Ezt követné a civilizáció fölűntetése allegorikus képekben. Azután vinnék azt a nyomdát, amelyen 1848-ban kinyomatták azt a 12 pontot. Ezután jönne a sajtószabadság allegorikus ábrázolatban a sajtó képviselőivel, az írókkal. Utána vinnének egy nyomdát, mely folytonosan okadná a frissen nyomott 12 pontot s egyéb hazafias fölűhivasokat, melyeket a nép közt kell szétosztani. Azután a festők és művészek csoportja, továbbá az ipar, a kereskedelem és a mai társadalmi viszonyok allegorikus színekben fölűntetve. Ez volna a menet. A menet, miután a nép a Vérmezőn ellátott étellel és itallal, az ünnepi Te Deum után a Vérmezőről indulna ki s hogy merre haladjon, az már a rendező bizottság föladata volna. Szükségesnek tartanám, hogy mi: az írók és művészek belelegyedyünk a nép közé, hogy megmutassuk a népnek, hogy még vannak Magyarországon olyan urak, akik őszinte szeretettel viseltetnek irántok akkor is, midőn nincs képviselőválasztás, (Derűlttség), hogy tudja meg a nép, hogy ezek az emberek írók és művészek és, hogy tudja meg az utolsó magyar ember is, hogy ezek az írók és művészek a népnek igaz barátai, a kiknek szeretete nem önzésből, hanem szívből fakad. Ha ezt megtanulja, ha ezt a tapasztalja a nép, — akkor mi olyan ajándékot adunk neki, a melynél nagyobbat senki sem tudhat adni.

(Eljenzés.) Ha ezeket a terveket — szívesen veszik, akkor arra kerem önöket, hogy karolják fel ezen szép ügyet. Az én meggyőződésem az, hogy ha az ügy jó és a szeretet is igaz, akkor lehetetlen, hogy ez a terv ne sikerüljön. (Lelkes eljenzés.)

Rakosi Jenő: Tisztelt uraim! Én nem program szerint kötelességemmé van tevé, hogy a márcziusi szabadság ünneplését ünnepelem, jelentősegeről beszéljek. En azonban, arról vagyok meggyőződve, hogy azoknak, akik a teremben jelen vannak, ebben mestere nem lehetek, ebben mi egymásnak mesterei, tanítványai lehetünk, de egyik a másik fölé a szabadság szeretetében, ünneplésében, méltóságában nem emelkedhetik. És különösen hatása att annak a két beszédnek, amelyet mi ma halottunk, a megindulás egy neme vesz rajtam erőt. Hiszen abban a színpompás előadásban, melyben Eeszyt vázolta tervét, minden benne van, annak szépsége, jelentősége. És mikor előtte halottam a mi igen tisztelt elnökünket beszélni, mikor halottam tőle, hogy 50 évvel ezeótt megjósolta, mint ibletett vates a nemzetnek azt, a mi jönni fog és a mi im jött: a szeretettől athatott irigység fogott el a gondolatnál, hogy ime itt ül előtünk, aki ott volt akkor, azoknál az eseményeknél, amelyeket mi utódok ünnepegni fogunk. (Eljenzés.) Nemcsak ott volt, nemcsak látta azokat az eseményeket, hanem csinálta szívének ifjúságával akkor, és itt van ma nem tartva a zászlót, melyet akkor is tartott, hanem zászló ő maga, lelkenek minden fenyével maga zászlója az ünneplésnek, akkor zászló-tartója az eseményeknek. (Lelkes eljenzés.) De többet mondok t. uraim. Mert ha a lefolyt tőlünk elrohant 50 év csak az éveit v h tte e, nem ifjúságát is, akkor jönni fognak még több évszázak is, mikor keső nemzedék tan, mellőnás fogják tartani azt megünnepeelni, mit ezek a nemzedékek csináltak, valamit mi megcsináltuk korai nemzedékek műveit, jönni fognak olyan idők midőn beöliünk semmi sem lesz, ó akkor is ott lesz mindenkinék szívében ahol magyarok lesznek (Taps) mert az ő része uraim, mindnyájunk közül a halhatatlanság (Lelkes eljenzés, taps.)

Attérek nehezebb feladatomra, hogy önök előtt a mai ünnepek, a szabadság ünnepeinek jelentőségéről szóljak néhány szót. A főnix madar meséje nekünk immár nem mese. Ez a nemzet 50 évvel ezelőt idealizmusának tüzeze folrakta ősi történelmének intézményét és magyara azt, hogy meg-tisztuljon és hamuva egett a magyara és a hamuból feltámadt. Itt vagyunk, hogy azt a napot: a föl-tamadás napját megünnepeljük. De mi a szabadság? Igazában a szabadság fogalma az egész világra nézve nem egyebb, mint az a elérhetetlen-égek vágyának ösztöne, minden boldogságnak foglalatja, erkölcsi és fizikai szabadság az — ha létezik — a mit boldogságnak lehetne nevezni. De a szabadság ia, uraim, az emberek kezében tagolva, intézményekből lefejtve létezik csak. A szabadság egy tágolt társadalomban nem egyebb, mint az a helyzet, a mikor egy nép önalkotott törvények szerint él. De mennyi minden fontos, tan legfontosabb tényező az, a mi az élet boldogságához, az életben való boldoguláshoz tartozik, a melynek alapja, föltétele kívül esik ezeken a tényezőkön, a melyek alatt a polgar és a ladalom szabadságát elje. Hiszen az egész természeti világ, mely uralkodik rajunk, le nem fejtethő paragrafus és a szabadságról, szóló törvényjavaslat. A szél fu, az eső esik a nap süt gonozra és jóra egyaránt, a szabadság és rab emberre egyaránt. Ugy, hogy azt kell mondanom, hogy az a szabadság, melyet ember embernek adhat, az csak igen kis része egészben a boldogságnak és mégis láunk egyeseket és eszeségeket, nemzeteket, a mint vértüket patakokba öntik, azért a csekélységért, a mely nekik drága kincsük.

M.hez hasonlítsam a szabadságot? Nem mondhatom, hogy a szabadság olyan mint a levegő. Mert hiszen levegő nélkül nem él az ember, nem él meg földi szervezet, de szabadság nélkül látunk milliókat élni. A szabadság uraim, hasonlatos nem a levegőhöz hanem a jó levegőhöz. Mert a ki nem él jó

levegővel, mert megélni rossz levegőben is lehet, annak a szervezete elsenyved, elernyed, erkölcsé megromlik és a győtrött testnek egy laz kitérésére van szüksége, hogy megszabadítsa magát, hogy szert tegyen jó levegőre a szabadságra, melyben a nemzet él, virul, izmosodik és erkölcsös marad.

De tisztelt uraim, ha ez a sokaság szabadsága ez a csekélység, a mi mindazonáltal veri erő kincs, minek mondjam akkor a szabadságát a gondolatnak, szabadságát az eszméknek, szabadságát a tudománynak? Az irónak, a művésznek, szabadságát, a mely korlátlanul megteremti a gondolatot, a mely testet ad az eszmének és a mely lehozza az égből és fölhozza a föld melyéből a világosságot? Ez a nagyobb szabadság, mely az emberiségért él az embertársaiért él és kincsét és magát föleméztve az emberiségnek ajándékba adja. Ennek alapja a sajtószabadság. A sajtó szabadság és népszabadság az ünneplésünk tárgya.

De tán nem jól mondom. Nem a népszabadság, nem a sajtószabadság. A szabad sajtó és a szabad nép legyen ünneplésünk tárgya. (Eljenzés.) Mert, tisztelt uraim, a példa, a história tanúsítja, hogy nem minden nép szabad, a mely nép a szabadság intézményeit ajándékképpen, kedvezményképpen bírja: csak az a szabad nép, a melynek lelke a rabság, a szolgaság érzületét be nem vette. Azon lehetet bilincse is, az azért mégis szabad mert csak időhöz van kötve rabsága. Láttuk mi uraim, a saját drága nemzetünket bilincsekbe verve, de sohasem volt szabadabb, mint mikor a szabadságot csak a szívében bírta és a szabadság érzületét kiküzdötte magának a szabadság intézményét. (Taps.) és a sajtószabadság intézményét mellet láttuk, hogy létezik mindig egy szolga és rabsajtó is. Sőt maguk a szabadságnak ellenségei hozzafolyamodnak a mindenható sajtó hatalmához, élnek vele, szabadon használva ezt az erőt, hogy megfossza a nemzeteket a szabad sajtótól.

De hogy egy hasonlattal éljek; ez a sajtó olyan, mint a cseréphe ültetett virág. Addig a míg a gazdája öntözi virul de ha elfelejti, vagy nem tudja öntözni elhervad. (Taps.) A szabad sajtó olyan, mint a fa, a mely gyökereit a földbe eresztette, a nép lelkébe, a nép szabadság szeretetébe. Azt tépheti vihar, fuhatja szél, vághatja erőszak, csak annál erősebben kapaszkodik a nép lelkébe, csak annál nagyobb erővel ujhodik meg lombos gyümölcsöző fajá.

En fölhívom önöket uraim, a szellem munkasait, az irodalom és művészet embereit, hogy márcziusi szabadságot megünnepeljük. (Lelkes eljenzés, Taps.)

Rakosi Jenő beszéde óriási hatást tett. Sokáig döngött a taps, hangzott eljenzés és mindenki hozzája sietett — elsőlül Jókai — kezet szorítani vele.

Z a l a György kijelenti, hogy a magyar képzőművészet lelkesedéssel csatlakozik az ünnephez.

S z a t m á r i Mór többek közt ezt mondja: Mik lennénk mi sajtószabadság nélkül? A mik vagyunk, általad lettünk, óh mi drága csodaterő szentünk! Te vagy a mi igazságunk, a mi erőforrásunk és a büszkeségünk. Meghajunk előtled jámbor ahitattal és szeretünk szenvedélyes, égő szerelemmel. Ha áldozni kell érted, áldozunk kész-eggel, ba ünneplésed sorra kerül, dicsőítünk lelkes hevívellet. A mi érzésünk, a mi gondolatunk hogyne szegődnek odá a mi saját külön szabadságunk ünnepe-éhez, de amely szabadság mégis a nemzet szabadsága! — Mi nemesak bérései, hanem terjesztői, hirdetői is akarunk lenni a közörmének. Meglujjuk a mi harsonainkat; hadd zengjen tőlük az ország (Eljenzés.) Föl barátaim! Föl társaim a nemzeti követelmény hirdetésének és magyarázásának hazafias munkájában! Csinaljuk meg a riadó! Ha arra kerül — ne adja Isten — megcsináljuk a riadókat a szabadságért való önfeláldozó küzdelemre; most csináljuk meg a szabadságon való örövendzésre!

A magyar sajtó, melynek hadseregében egyszerű katonaként végzem a magam dolgot,

örömmel csatlakozom a szép és nemes nemzeti mozgalomhoz. Büszke vagyok rá, hogy ezt én is kijelenthetem! Indítványozom, válasszunk meg Feszty Árpádot az egész mozgalom főrendezőjének. (Hosszas eljenzés)

M a r g i t t a y Tihamer a bizottságok megalakulásáról tesz jelentést. A végrehajtó bizottság elnökei lettek: Mikszáth Kálmán, Lotz Károly és Zuli György. Tagjai: Bársony István, Birtók Lajos, Basch Gyula, Bródy Sándor, Dalmady Győző, Fadrusz J., Fenyő Sándor, Gajari Ödön, Gracza György, Hauszmann Alajos, Hentaller Lajos, Hollósy Géza, M. Horváth Károly, Jendrassik Jenő, Jeszenszky Donó, Kemechey Jenő, K. Kovács László, Lőrinczy György, Margittay Tihamer, Márk Lajos, Markus Miksa, Neszmélyi Tihamer, Nagy Miklós, Papp Henrik, Pósa Lajos, Rikosi Viktor, S. Bók Zsigmond, Stettka Gyula, Szatmári Mór, Szendrey János dr., Schiller H dr., Thek Endre, Váradi Antal, Vészi József és Tuba János.

A művészi bizottság elnökei: Rakosi Jenő, Benczur Gyula és Alpár Ignác; tagjai: Ambrus Zoltan, Baditz Ottó, Benczur Gyula, Beóthy Zolt, Bezeregy Gyula, Bihari Sándor, Bruck Miksa, Endrődy Sándor, Eisenhut Ferencz, Faragó József, Fesztetich Andor gr., Gárdonyi Géza, Gyenes László, Hary Gyula, Herczeg Ferencz, Horti Pál, Kaldy Gyula, Kallós Ede, Kann Gyula, Kardos Gyula, Karlovzsky Bertalan, Kiss József, Knopp Imre, Keszler J., Konkoly Jenő, Kriesch Aladár, Szigeti Mór, Linek Lajos, Lotz Károly, Lyka Károly, Mihalk Dániel, Nádler Róbert, Nádai F. Neogrady Antal, Olyai Ogyay Ferencz, Palya Celestin, Pártos Gyula, Paur Géza, Pekár Gyula, Peske Géza, Porzsolt Kálmán, Rauscher Lajos, Ronai József, Roszkovic Ignác, Spányi Béla, Strobl Alajos, dr. Szendrey J., Szinnyei Merse Pál, Szilanyi Lajos, Taby Antal, Telepy Károly, Thorma János, Tölgyessy Artur, Ujhazi Ede és Ferencz, Veigelsberg Hugó, Vágó Pál, Vajda Zsigmond, Vaszary János, Vastagh György és Vizvári Gyula.

A r. bizottság elnökei: Falk Mikea, Than Mór és Fadrusz Jenő; tagjai: ifj. Abrányi K., Adorján S., Alexander Bernát, Andreánszky J., dr. Barna Izidor, Bartók Lajos, Béla Henrik, Benedek Elek, Beóthy László, Bercsenyi Béla, Besenyei Ferencz, Bolgár Ferencz, Braun Sándor, Benes János, Gajthay Ferencz, Csavolczy Lajos, Sziklay Lajos, Dalmady Győző, Dénes Márton, Evva Lajos, Erős Gyula, Farkas Imre, Fejérpataky László, Fittler De. só, Gárdonyi Géza, Gyenes László, György Aladár, Görök L. ó, Hampei József, Hary Gyula, Heltai Jenő, Herczeg Ferencz, Hevesi József, Hock János, Hoitsy Pál, Hetényi Lajos, Holó Lajos, Horváth Zoltán, Jakab Ödön, Jancsó Benedek, Kauszer József, Kenédi Géza, Kemény, Kozma Andor, Köllő Miklós, Linek Lajos, Lipsei Adám, Lovik Károly, Lukács Gyula, Lóczy Lajos, Madarász Gyula, dr. Manheimer Gusztáv, Marczali Henrik, Molnar Árpád, Molnar Antal, Mezey Ernő, dr. Muray Károly, Nyary Sándor, Quittner Zsigmond, Pártos Gyula, Pataki László, Paur Géza, Preiszner Hugó, Róter Lajos, Rothauser Miks, Sandor József, Schönher Gyula, dr. Seemayer Vilibald, S. Bók Gyula, Silberstein Eötvös Adolf, Strum Albert Szana Tamás, Szabó Endre, Szendrey János, dr. Szinnyey József, Szomaházy István, Telepy Károly, Thallóczy Lajos, Thorma Károly, Thorma János, Tóthfalussy Béla, Tolnay Ákos, Tarnay Gyula, Török Aurél, Timár Szaniszló, Verő György, Vértessy Arnold, Vidor Pál és Werner Gyula.

A nagybizottság e jegyzéket azzal a megjegyzéssel vette tudomásul, hogy a szűséghez képest még ki fogja egész teni.

H e r c z e g h Mihály rektor lelkesedéssel és zajos helyesléssel fogadott beszédeben azt óhajlja, hogy az egyetemi ifjúság és a Nemzeti Szövetség, a melynek ő elnöke a mozgalomba belevonassék, és kellő reprezentálásukról gondoskodás történjék.

F e n y ő Sándor és J ó k a i Mór elnök szölk a tárgyhöz, a mire az országos bizottság egyhangulag elhatározta, hogy ugy az egyetemi ifjúságnak, valamint a Nemzeti Szövetségnek és egyáltalában az összes haza-

fiás és kulturális tényezőknek bevonásával és méltó képviselésével rendeztessek az ünnep. Utolsónak Pósa Lajos szólalt fel, a ki emelkedett hangú, költői szépségű beszédében ecsetelte ennek a nagy napnak az eseményeit, a melynek ötvenedik évfordulóját készülnek megünnepegni. Hatásos beszéde végén Jókai Mór éltette.

E lelkes beszéd hatása alatt oszlott szét a nagybizottság.

KÖZGAZDASÁG.

III.

Szőlő trágyázási kísérletek.

A magyaróvári növénytermelés kísérleti állomás a már 1895-ben megkezdett szőlő trágyázási kísérleteket a múlt évben is folytatta, főleg homoki szőlőkben, miután az előző év tapasztalatai szerint a homoki szőlőkben várható legbiztosabban siker a műtrágyák alkalmazásától. A kísérlet trágyául három párhuzamos parcella szolgált: 1. trágyázatlan, 2. foszforsav és kálium, 3. foszforsav, kálium és nitrogénnel trágyázott. És pedig a 2-es tábla kapott 200 kg. szuperfoszfátot, 100 kg. kén-savas kálit, illetőleg egy része 250 kg. 38%-os kálit vagy 450 kg. káinit; a 3-as parcella a fentiekben kívül 100 kg. chilisátrómot.

A kísérlet megejtésén, 19 helyről érkezett bejelentés, a melyekből az tűnik ki, hogy mind a három anyaggal megtrágyázott parcellákon a kísérlet igen kedvező eredményt szolgáltatott. És pedig a szuperfoszfát és kálival trágyázott parcellákon 10 kísérlet közül 8-ban a terméstebblet 50—250 kg. szőlő; a chilisátrómmal is trágyázott parcellákon 11 kísérlet közül 8 helyen volt a terméstebblet 200 kgmon felül s ezek közül 3 esetben 500 kgmon is felül, a miből teljes határozottsággal kitűnik, hogy homoki szőlőkben csak úgy érhetünk el sikert, ha mind a három tápanyaggal trágyázunk, miután azok mind a háromban szűkülöknek.

A trágyázás jövedelmezőségének kiszámításánál a vízben oldható foszforsav kilóját 23 krral, a chilisátrómmal és kén-savas kálium métermázsáját 12 frral számítva a holdankénti költség, a vasuról való elfuvarozással együtt 34 frra tehető. Feltéve már most hogy a fűrtterméstebblet meghaladja a 300 kgmot, a trágyázás még az esetben is jelentékenyebb jövedelmet szolgáltatott, ha a fűrt métermázsája 20 frral értékesíthető, vagy ennél csekélyebb, mihez járul még a trágyázás utóhatása, a mi különösen szőlőknel szintén jelentékenyebb lehet, a mint az idevágó s már közölt kísérletekből kitűnik s így joggal mondható el, hogy a műtrágyafélék okoszerű alkalmazásával módunkban van homoki szőlők jövedelmezőségét igen tetemesen fokozni.

Köztét talajon is végeztetett trágyázási kísérlet, de csak három helyen. Miután az adatok nem elegendők levonására, a kísérletek ez idén is folytatva lesznek s az adatok jövő évben kerülnek közlés alá.

A magyar óvári növénytermelési állomás jelentéséből.

CSARNOK.

A végzetes köcsög-kalap.

Irta: Torkos Béla.

Soha életemben nem rokonszenveztem a zsebmetézőkkel és mégis velem kellett ennek a hátrorsóztatónak kellemetlen és borzasztóan komikus történetnek megessni! Vagy talán éppen azért történt meg velem?

De maradjunk a sorrendnél, vagyis jobban mondva — kezdjük csúcspén a dolognak.

Februárius végén történt. Egy szombati napra volt kitűzve a „Selmeczi pipa-kupak és pipagyár részvénytársaság” munkásainak, a „Rizskása hántoló”-hoz címzett vendéglő

összes termeiben megtartandó zártkörű elite bálja, a melyre, mint iparos és ipar pártoló természetesen én is hivatalos voltam.

Eleinte nem volt szándékomban részt venni a kitűnőnek ígérkező mulatságon, de feleségem a ki nálam is nagyobb ipar pártoló, különösen ha táncolni kell az ipar javára, addig unszolt, míg végre is rászántam magam az elmenetelre.

Eljött az est, de csillagok nem jöttek, mert kutyául esett a hó.

Vegyek-e fel czilindert, vagy sem, ez volt most a szörnyű kényes kérdés! Mert igaz ugyan, hogy kocsival szándékoztunk a bál színhelyéig elrobogni, de nem forog-e ezer veszedelemben egy köcsög-kalap, ha lucskos időben egy báli helyiség ruhatárába kerül, a nagyobb részt magánfogaton (értsd: „kalucsniiban”) érkező elite-közönség csurogig ázott ruházatai közé?

Ugye-e bár igen!?

— Czilinderbe kell menned! — szól felesége felvilágosító hangon, — mit mondanának ezek az emberek, ha egy tekintélyes köcsög-kalap gyáros barzsony, vagy pláne puha kalapban jelennék meg egy elite-bálon!?

Ez az érvelés hatott és én rohantam a raktárba, hogy egy vadonat új czilindert vásároljak ki erre az alkalomra. Mert ha már egy köcsög-kalap-gyáros csakis czilinderbe jelenhetik meg, nem természetes-e, hogy akkor annak a modernnek szerfölött finomnak és vadonat újnak kell lenni? Legalább nekem ez a nézetem.

De mire fel alakut válaszszak a sok közül, hogy még az alakkal is méltó feltűnést keltsék? Addig töprengtem, míg végre eszembe jutott, hogy a múlt hetekben egy uri ember 10 db. teljesen egyforma és szajtságos alakú köcsögöt rendelt meg nálam, a mely köcsögök nekem szerfelett tetszetek; 11-et csináltunk belőlük és így egy még a raktáron van.

A köcsög kalap dobozát kikeresni, kissé kényesíteni (már t. i. nem a dobozt hanem magát a czilindert) a téli kabátot felhuzni, feleséget karon ragadni és a bérkocsiba ülni pillanat műve volt.

A másik pillanatban már a bálteremben voltunk... Feleségem arca és a különös alaku czilinder melyet óvatosan kezemben tartottam, — mosogytak. Feleségem arca a jó kedvtől és a me. elégedéstől a köcsög pedig finom szórzeténél fogva.

Sajátságos, sőt hihetetlen, hogy az én czilinderem semmiféle hatást nem idézett elő. Mintha csak nem létezett volna! Eleintén bosszantott a dolog, de később, különösen mikor vacsora közben feleségem már hatodszor is oldalba döfött, hogy hússzam el a nótáját, egészen beletörődtem a dologba, sőt letéve a finom jószágot nem is törődtem vele. A feleségem nótáját azonban nem buzattam el. A czigány muzsika művészet, már pedig én csak az ipart pártolom.

Mint mindennek, úgy a „Selmeczi pipa-kupak és pipaszárgyár részv. társaság” munkása báljának is kellett, hogy vége legyen, és lett is. A gázcillárokat kezdték elollogatni és az élre publikum kezdett hazafelé vonulni. Természetesen mi is. Haza is értünk és kezdünk az alvásra készülni.

És itt kezdődik az a hátrorsóztatónak kellemetlen és bosszantóan komikus történet, a mit, mint már előre jeleztem volt, Magyarország 15 millió lakosa közül épp nekem kellett átélnem.

Levetvén frakkomat, amint azt a szék támlájára akarom fektetni, tompa ütődések ütnek meg füleimet. A tompa hangok a frakk szárnyának zsebei felől jöven. belenyulom a zsebekbe és uramfia, azokból 2 drb férfi arany órá, 2 drb gyémántos méltút és 3 drb arany karpereczet húzok ki! A guta csak éppen azért nem ütött meg, mert az lsten sovány nyakkal áldott meg. Ha kálvinista, azaz jobban mondva, vastag nyaku vagyok, több mint bizonyos, hogy meglapított volna!

Hogy az ördögbe kerültek ezek a dolgok az én zsebembe?

(Vége köv.)

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 61.

Bérlet szám 49.

Békés Gyula, a győri színház tagjának vendégfellepője.

Szerdán, decz. 1-én

OTTHON

Dráma 4 felv. Irta Suderman H. a „Beesület” szerzője. Ford. Markus M.

Nyilt-ter.

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferencz urnak, gyógyszerész Neunkirchenben., Alsó-Ausztria, az antiarthritis és antiarthritikus vértisztító-teák feltalálójának. Köszvény és rheumatismus elleni vértisztító.

Ha itt a nyilvánosság elé lépek, azért történik, mivel első sorban kötelességem tartom Wilhelm gyógyszerész urnak Neunkirchenben szolgálataiért, melyet vértisztító teája által kinyzó rheumatismus szenvedéseimben teljesített, köszönetemet kifejezni, és aztán, hogy másokat is, kik ezen irtózatós betegségbe esnek, eme kitűnő teára figyelmeztessék. A kinyzó fájdalmakat, melyeket teljes 3 évig minden időváltoztatásnál az összes tagjaiban szenvedtem és a melytől semmiféle gyógyszer, sem a Badeni kénfürdők meggyógyítani nem tudott — nem vagyok képes leírni. Almatlanul hanykolódtam ágyamban, étvágyam szemlátomást elmúlt, kinezésem egészen elhomályosult és egész testem elfogyott. A fenti tea 4 heti használata után fájdalomtól teljesen megszabadultam nemcsak és még most is, miután már 6 hét óta nem iszom teát, egészséges vagyok, testi erőm is megjavult. Erős a meggyőződésem, hogy mindenki, a ki hasonló bántalmaknál ezen teánál keresi menedékét, annak feltalálóját Wilhelm Ferencz urat, úgy mint én, áldani fogja.

Kitűnő tisztelettel

Butschin-Streitfeld grófné

alezredes neje.

Ügynökök

kerestetnek oly új cikkek eladására, a mely cikkek úgy városi emberre, mint a gazdálkodóra egyaránt nélkülözhetetlenek. **Mellékkereset** gyanánt is mindenki, a kinek a magánkörökben ismerettség van elláthatja ezen ügynökséget. **Magas jutalék** vagy **fix fizetés** biztosítatik. Ajánlatok **Fr. Pokorny Prág**, Peters-gasse 8. intézendők.

Tátrai csemegék.

Vörös áfonya befőtt . 5 kilo frt 3.—
Rizike salátagomba . 5 " " 3.—
Málnaszörp . 5 " " 3.80
Inni-perus kitűnő borókapáltnka 4 üveg " 3.80

Elismert kitűnő minőségben szállít **bérmertve** és utánvétellel

CORNIDES

gyógyszertára

FELKA (Szepes m.)

Ajánlat a nagyközönség szives figyelmébe!

BALOGH GYULA

kereskedő, Nagy-Hatvan és Mester-utca sarkán.

Ajánlom friss őszi és téli árukkal fölszerelt

fűszer, esemege, tea, teasütemény, rum, cognac, bor, likőr, bel- és külföldi ásványvizek, mindenféle főzelékek, gazdasági cikkek és vegyes üzletemet, azon megjegyzéssel, hogy az áruk tisztaságáért és valóságáért felelősséget vállalok, szem előtt tartva azok pontos és gyors kiszolgását, olesó árszámítás mellett.

Különös figyelembe ajánlom:

Valódi balaton vidéki tisztán kezelt boraimat eredeti termelőktől 1 és 1/2 literes üvegekben :
 Valódi balatonvidéki asztali bor 1. liter 34 kr, üveggel 40 kr.
 Valódi balatonvidéki ó-bor 1. l. 44 kr, üveggel 50 kr.
 Risling 1 l. 54 kr, üveggel 60 kr.

Debreczeni „István“ gőzmalmi liszteket és korpát malmi árjegyzék szerint.

Kő és darált só.

Naponta kétszer friss élesztőt és házi vaját.

Kávék:

Cuba 1 klg. 1.40, 1.60, 1.80, 2.—, 2.08, 2.20, 2.30.
 Gyöngy 1 klg. legfi. 2.24.
 Mocca 1 klg. 2.20.
 Arany jáva 1 klg. 2.20.
 Pörkölt kávé 1 klg. 2.40.) hetenkint két-
 „ „ 1 klg. II. 2.—) szer friss
 darált 1 klg. I. 1. frt.) naponkint
 „ „ 1 klg. II. 80.) friss.

Rumok:

Ditrich és Gotschlig-féle
 Brazíliai Rum $\frac{7}{10}$ $\frac{10}{10}$ $\frac{13}{10}$
 78 kr. 1.25 1.50
 Ananászrum 8 éves 1 l. 3 frt.
 Jamaica I. 5 éves 2 frt.
 II. 3 éves 1.80.
 Cuba I. 1 liter 1.20.
 II. 1 liter 1.—
 Belföldi 1 liter 80 kr.
 Igea jó Szerémi szilvórium 1. l. 1.20.
 Kárpáti borovicska 1 l. 1.20.
 Takaré-Rum teával együtt
 1 liter 1 frt, 1/4 liter 50 kr.
 Likörök: Scharf és fia-féle 1 l. 1.30 és minden nagyságban.

Tea sütemények:

Legfinomabb Rűger és Fürth-féle
 1 klg. 2 frt.
 Kimérve és 1/4 kilós dobozokban.

Teák:

Muszka thea 1 klg. 3 frt 1 dk. 4 kr.
 Caraván 1 klg. 4 frt 1 dk. 5 kr.
 Congó 1 klg. 5 frt 1 dk. 6 kr.
 Suchorg 1 klg. 6 frt 1 dk. 8 kr.
 Császárs keverék (melange)
 1 klg. 8 frt 1 dk. 10 kr.
 Családi 1 klg. 10 frt 1 dk. 12 kr.
 Pecco virág 1 klg. 10 frt 1 dk. 12 kr.
 Mandarin 1 klg. 10 frt 1 dk. 12 kr.
 Narancs 1 klg. 10 frt 1 dk. 12 kr.
 Assam 1 klg. 12 frt 1 dk. 14 kr.

Rizsek:

Kilónként 15, 16, 18, 20, 24, 28 és 34 kr.
 Árpakása 16, 20, 24, 28, 32, 36 kr.

Sajtok:

Ementháli valódi 1 klg. 1.50.
 Trappista valódi 1 klg. 1.50.
 Groi I. 1 klg. 1.—
 Imperiál I. 1 drb 18 kr.
 Liptói turó I. 1 klg. 80 kr,
 minden negyedik nap friss.

Halak:

Ostsee. Kräuter és Sós hering.
 Sardinia 1/4 1/5 1/8 1/9 klg. dobozokban.
 Sardella 1/8 klg. dobozban.
 Caviár.
 Pisztráng 1/4 és 1/8 klos dobozokban.
 Muskahal Varhanek-féle, I-ső rendű.

Déli gyümölcsök.

Főzelékek:

Lenese stokerai I. 1 klg. 40 kr.
 „ szepességi I. 1 klg. 32 kr.
 Borsó stokerai sárga 26, zöld 26 kr.
 „ szepességi egész 18, feles 16 kr.
 Szilva boszniai I. 36, II. 26 kr.
 Lekvár I. 28 kr, bányai I. 28 kr.
 Mindenféle főzelékek, Dió és Kása napi árak szerint.

Denaturált szesz 1 lit. üveggel 26 kr.
 A legjobb Fernolend-féle fénymázak.
 Brázai Kálmán-féle sósorszesz 1 nagy üveg 90 kr, 1 kis üveg 45 kr.
 Madár-étkek, vegyesen és minden faj külön-külön.

Elsőrendű debreczeni szappan száritott 1 klg. 20 kr, tábla vételnél 18 kr.

Kefe árak:
 valódi olasz czirok seprők nem törékeny 18, 20, 24, 28, 35 kr.

Gyertya:
 560 gramos 4, 5, 6, 8, 1 csomag 38 kr.
 Finom mozdó szappanok és illatszerek Kiehlhauser, Bergman és Feit-féle.
 Írószközök.

Magyar királyi dohány és szivar.
 Okmány és postabélyeg.
 Hírlapok eladása.

Valódi olasz maróni I. 1 klg. 26 kr. — Suchard-féle chokoládé 1 klg. 1.40, 2.— 3.20.

Finom bonbonok Rűger és Veit Fürth-féle, Salon- töltött csokoládé (praliné) és selyem csukorkák nagy választékban.
 Minden fűszer és vegyes-osztályhoz tartozó cikkek. Nagyon ajánlok a téli időnyre tiszta izü jó zamatu és szapora

Takarék-Rumot

melynek olesósága által nagy megtakarítás eszközölhető, az amugy is költséges téli időnyen.

1 liter Takaré-Rum 1 nagy csomag teával 1 frt, 1/2 takaré-Rum 1 kis csomag teával 50 kr, csakis nálam kapható.
 Az annyira elterjedt — olesónak látszó, de annál drágább, mivel ingyen senkimen szállíthat — házhoz szállított petroleum ellenében **ajánlok petroleumokat**

kristály tiszta, szagtalan, nem robbanékony, és szép fénynyel égő, valódi király olajat (mely a csillár petroleumnál)

jobb, 1 l. 22 kr, valódi amerikai petroleum 3-szor finomított 20 kr, valódi amerikai petroleum 2-szer finomított 18 kr.
 A t. közönség szives pártfogását kérve, azon ígéretem mellett, hogy a kívánalmaknak minden tekintetben megfelelni igyekezni fogok, vagyok tisztelettel

BALOGH GYULA.